

Warszawa, 26/05/2008r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

RPO-573279-III/07/JA

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Pani
Jolanta Fedak
Minister Pracy
i Polityki Społecznej

Szanowna Pani Minister

Uprzejmie informuję, iż Rzecznik zainteresował się stanem realizacji w placówkach opiekuńczo-wychowawczych obowiązku spełnienia wymogów standaryzacyjnych, wynikających z rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 października 2007 r. w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych (Dz. U. z 2007 r. Nr 201, poz. 1455). Podejmując ten problem Rzecznik zwrócił się do organów nadzoru o nadesłanie informacji w tym zakresie.

Na tle napływających informacji pojawił się problem związany z funkcjonowaniem placówek wielofunkcyjnych. Zgodnie z art. 80 ust. 1-2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593 ze zm.) dziecko pozbawione częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej może być umieszczane w całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej typu interwencyjnego, rodzinnego i socjalizacyjnego. Całodobowa placówka opiekuńczo-wychowawczą może łączyć działania interwencyjne, socjalizacyjne i inne na rzecz pomocy dziecku i rodzinie, przyjmując formę placówki wielofunkcyjnej. Placówki opiekuńczo-wychowawcze w ramach dochodzenia do standardów mogą przekształcać się w placówki wielofunkcyjne łączące różne typy placówek (art. 80 ust. 10 ustawy o pomocy społecznej). Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 października 2007 r. w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych w § 2 ust. 5 definiuje pojęcie placówki określając, że przez placówkę należy rozumieć całodobową placówkę opiekuńczo-wychowawczą typu rodzinnego, socjalizacyjnego i interwencyjnego. Wskazuje także, iż w ramach standardów opieki i wychowania w placówce nie powinno jednocześnie przebywać więcej niż 30 dzieci (§ 30 ust. 1 rozporządzenia).

W przepisach przejściowych ustawy o pomocy społecznej w jej art. 154 ust. 7 i 7a na placówki opiekuńczo-wychowawcze, które nie osiągają wymaganego standardu, nałożono obowiązek opracowania programu naprawczego w terminie do końca 2007 r.

oraz jego realizacji do końca 2010 r. Zgodnie zaś z ust. 7b art. 154 ustawy podmiot prowadzący placówkę opiekuńczo-wychowawczą, która nie osiągnęła obowiązującego standardu, uzyskuje od wojewody zezwolenie warunkowe na czas realizacji programu naprawczego.

Organy prowadzące placówkę oraz dyrektorzy placówek zobowiązani na mocy powyższych przepisów do wypełnienia m.in. standardu 30-ciorga dzieci w placówce oraz ewentualnie opracowania programu naprawczego przyjmują że w przypadku placówki wielofunkcyjnej łączącej działania interwencyjne, socjalizacyjne i inne standard liczebności dzieci nie odnosi się do placówki jako całości, tylko jest odrębny dla każdej z form świadczonych przez placówkę działań.

Analiza regulacji prawnych w zakresie liczebności wychowanków placówki opiekuńczo-wychowawczej wskazuje, iż przyjęte przez ustawodawcę zapisy są nieprecyzyjne i w opinii Rzecznika dają możliwość ich stosowania w opozycji do przyjętych założeń w tym zakresie. Celem reformy systemu opieki nad dzieckiem było przekształcanie dużych placówek, jako instytucji niesprzyjających rozwojowi dzieci pozbawionych opieki rodziców, w małe środowiskowe tylko dla tych dzieci, które nie mogły być umieszczone w rodzinnych formach opieki. Sytuacja więc, gdzie organy prowadzące placówki opiekuńczo-wychowawcze realizują wymogi standaryzacyjne w sposób, który faktycznie nie prowadzi do zmniejszenia liczby wychowanków nie tylko burzy ideę reformy, ale narusza prawa dzieci.

W związku z powyższym, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.) zwracam się do Pani Minister o zajęcie stanowiska w omawianym zakresie.

Z poważaniem

Z upoważnienia

Rzecznika Praw Obywatelskich

/-/ Stanisław Trociuk

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich